

2060703140

Vragen van het lid Eerdmans (Groep Eerdmans/Van Schijndel) aan de minister van Justitie over de ontsnapping van een tbs-gestelde van de kliniek De Kijvelanden in Poortugaal. (Ingezonden 17 november 2006)

Vraag 1

Hoe verklaart u dat na de ontsnapping in oktober jl. van een tbs-gestelde tijdens een begeleid verlof, op 15 november opnieuw een tbs'er van kliniek De Kijvelanden zich aan zijn begeleiders kon onttrekken?

Vraag 2

Welke maatregelen zijn er genomen naar aanleiding van de eerdere ontsnapping op 6 oktober te Hoogvliet? Zijn deze maatregelen door De Kijvelanden ook in acht genomen in het geval van de hernieuwde ontsnapping van de tbs'er te Heerlen?

Antwoord vraag 1 en 2

Na de onttrekking van medepatiënt B. op 6 oktober 2006 zijn de verloven van alle patiënten van De Kijvelanden door de directeur aangehouden. Op 13 oktober zijn de verloven van een aantal patiënten na heroverweging weer opgestart. Op 9 november zijn de resterende verloven in een vergadering van de interne verlofadviescommissie met leden uit de multidisciplinaire teams op casuïstiekniveau besproken. Ook het begeleid verlof van M. is in die vergadering besproken. De vergadering zag geen reden voor opschorting of intrekking van het verlof van M., noch voor het aanscherpen van de voorwaarden. Besloten werd dat betrokkene op 15 november het graf van zijn grootvader te Heerlen zou bezoeken. Het betrof een begeleid verlof in het kader van zijn behandeling. Tegen dit voorgenomen bezoek zijn door een medewerker van De Kijvelanden bedenkingen geuit. Deze betroffen met name het vroege tijdstip in het verloftraject voor zo'n zwaar en beladen traject. In het multidisciplinair overleg is hierbij stilgestaan en is uiteindelijk besloten dit verlof toch doorgang te laten vinden. Alle betrokkenen gaven bij de inspectie aan dat zij zich in die beslissing konden vinden.

De gevolgde procedure ter voorbereiding voor het verlof is volgens de Inspectie voor de Sanctietoepassing derhalve voldoende zorgvuldig geweest. De Inspectie voor de Gezondheidszorg heeft desalniettemin geconcludeerd dat de eerste verloven dienen te bestaan uit een verkenning van de omgeving van de kliniek en niet moeten starten met een ingrijpend behandeldoel.

Bij aankomst op de begraafplaats heeft betrokkene zich omstreeks 12.53 uur onttrokken aan zijn begeleiders. Deze zijn vervolgens een zoektocht gestart naar de betrokkene, maar hebben hem niet gevonden (TK 2006-2007, 29 452, nr. 51). Op 4 december 2006 is M. door de politie aangehouden.

Vraag 3

Klopt de verklaring van het Openbaar Ministerie dat deze tbs-gestelde onder andere veroordeeld was terzake van een zedendelict? Zo ja, wat was de exacte aard van dit zedendelict? Voor welke andere delicten was deze man veroordeeld?

Antwoord vraag 3

Betrokkene is in april 2002 voor meerdere delicten, waaronder diefstal met geweld en verkrachting, meermalig gepleegd, veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf en de maatregel tbs met bevel tot verpleging (zie ook: TK 2006-2007, 29 452, nr. 51).

Vraag 4

Hoe kan het Openbaar Ministerie verklaren dat de ontsnapte tbs'er onder andere veroordeeld was voor een zedendelict, en tegelijkertijd beweren dat hij “geen groot risico” voor de samenleving vormt?

Antwoord vraag 4

In het inspectie-onderzoek wordt hierover het volgende geconstateerd. De kliniek meldde op 15 november ten aanzien van het recidivegevaar van M. aan het ministerie van Justitie dat het recidivegevaar voor vermogensdelicten hoog werd ingeschat en dat het risico op een seksueel delict na het staken van de medicatie in de loop van de dagen zou toenemen. Deze informatie is door het ministerie gedeeld met de landelijk officier van Justitie die verantwoordelijk is voor de opsporing. Op het moment dat de inschatting met betrekking tot zedendelicten als laag werd aangemerkt, is in eerste instantie in de woordvoering door het OM aangegeven dat betrokkene geen groot gevaar vormde. De nuancering van het recidivegevaar is hierbij wel aangegeven. In de late avond van 15 november besloot het OM nog niet over te gaan tot opsporingsberichtgeving via de media, aangezien er nog voldoende aanknopingspunten waren voor het opsporingsonderzoek. De Limburgse politie informeerde op diezelfde woensdag (15 november) op eigen initiatief de politie in Aken en gaf daarbij aan (of werd als zodanig begrepen) dat het om een “ziekelijk gewelddadige persoon” zou gaan. Die informatie verscheen op 16 november ook in de media.

Op 16 november adviseerde de kliniek met betrekking tot de opsporing van M. om op korte termijn tot actieve opsporing via de televisie over te gaan, met als belangrijkste argument dat de medicatie van betrokkene uitgewerkt raakte. Deze inschattingen werden door het ministerie bevestigd.

De ISt concludeert dat zowel de kliniek als de sectordirectie tbs alle betrokken partijen zorgvuldig en genuanceerd hebben geïnformeerd over het recidivegevaar van betrokkene. Deze nuance is in de berichtgeving in de media niet genoemd. De suggestie van tegenstrijdigheid in de berichtgeving op 15 en 16 november is voorts te verklaren door het feit dat de Limburgse politie op eigen initiatief de Duise politie informeerde, die vervolgens een eigen versie in de media bracht.

Vraag 5

Deelt u de mening, dat elke ontsnapte tbs'er per definitie een groot risico voor de samenleving vormt?

Antwoord op vraag 5

Neen, het recidiverisico wordt niet bepaald door het enkele feit dat de maatregel tbs is opgelegd. Het recidiverisico wordt bepaald door een combinatie van factoren, die per tbs-gestelde verschilt.

Vraag 6

Is het feit dat de betreffende kliniek in korte tijd verschillende malen in opspraak is geraakt door twee ontsnappingen en berichten in de media over (hard)drugs en pornofilms in de kliniek, voor u reden, het reilen en zeilen van deze kliniek grondig door te lichten om te onderzoeken of er structureel iets mis is?

Vraag 7

Bent u van plan (disciplinaire) stappen te ondernemen tegen de leidinggevende functionarissen van de kliniek De Kijvelanden?

Antwoord vraag 6 en 7

Het rapport van de Inpectie voor de Sanctietoepassing en de Inspectie voor de Gezondheidszorg over De Kijvelanden is inmiddels aan de Tweede Kamer gezonden. Ik verwijs u voor de maatregelen die ik heb getroffen naar deze brief.